

Remissvar M2017/01473/Ke

24 oktober 2017

Till
Miljö- och energidepartementet
Kemikalieenheten

Remissvar: Mikroplaster – Naturvårdsverkets redovisning av regeringsuppdrag om källor till mikroplaster och förslag på åtgärder för minskade utsläpp i Sverige

INLEDNING

I huvudsak styrker vi Naturvårdsverket förslag till åtgärder för att minska mikroplaster. Och väljer att kommentera i de delar som direkt eller indirekt berör konsumenter.

Om vi ska komma till rätta med problemen med mikroplaster i vår miljö bör åtgärder primärt åläggas producenter och samhälle. Konsumenter ska genom producenters ansvar och samhällsliga åtgärder lätt kunna fatta bra beslut.

4.5.4 Undersöka utveckling av EU:s energimärkning av däck

Vi stödjer förslaget att se över om energimärkning av däck även ska innefatta slitage. Och ser gärna att Energimyndigheten prioriterar detta. Då det skulle kunna gynna både miljö och konsument.

7.5.1 Information

Avsnitt: INFORMATION TILL ALLMÄNHET/HUSHÅLL

En upplysningstjänst för konsumenter är bra men i det här fallet otillräcklig, och tenderar att bara nå redan kunniga konsumenter. Om informationen ska ha effekt bör den ges till konsument av producenter och butiker vid köptillfället.

Om studier visar att tvättpåsar eller bollar har god effekt för att minska mikroplaster ska information om detta ges till konsument vid köp av produkter av syntetmaterial.

Utbildning om mikroplaster bör riktas till designers och textilföretagare så att de redan i designfasen kan styra så att utsläppen blir mindre.

7.5.2 EU-nivå

Vi styrker förslaget om att se över möjligheten att filtrering av mikroplaster ska ingå i ekodesigndirektivet.

Avsnitt: 7

I avsnitt sju saknar vi:

Att huvudansvaret för utsläpp av mikroplaster som härrör från tvätt av syntetmaterial ska ligga på producenten. Enligt en studie gjord av Amanda Folkö 2015 släppte syntetmaterial ifrån sig mest mikroplaster de första tvättarna. Därför vill vi se att producenterna tar ansvar för detta, och tvättar eller på annat sätt avlägsnar de mest löst sittande mikroplastpartiklarna innan de når konsument. Detta självklart i anläggningar med anpassad filtrering.

8.4. Åtgärdsförslag

Vi skulle vilja se information om mikroplaster riktad till konsument vid köptillfället.

Information om att mikroplaster sprids i vår miljö från all plastfärg (inte bara båtottenfärg) bör ges vid köp av dessa färger, exempelvis genom information på burkarna.

9.4. Förslag till åtgärder

Sveriges Konsumenter föreslår önskvärda åtgärder som inte redan tagits upp i skrivelsen:

- Enligt en SIFO-undersökning gjord på uppdrag av Världsnaturfonden WWF (2017) så är två av tre svenska positiva till att förbjuda engångsartiklar i plast. Vi vill att man ser över möjligheten till ett sådant förbud.

I en övergångsfas vill vi att butiker tydligt informerar konsument av engångsartiklar i plast vikten av att dessa inte hamnar i naturen samt visar på alternativa produkter. En informationsplikt liknande den vi idag har angående plastpåsar.

- Vi vill se ett återvinningssystem som är konsumentnära, där människor slipper åka långa sträckor för att stoppa återvinningen i många gånger överfulla kärl. Återvinningen skall hämtas tillsammans med övriga sopor. På det sättet kommer mer plast att samlas in och plast från överfulla återvinningsstationer att upphöra.

10.1. Spridning av mikroplaster via avloppsreningsverk

Vi saknar i detta avsnitt en analys av enskilda avlopp och hur mycket mikroplaster som kan släppas ut från dem, samt hur detta skulle kunna åtgärdas.

SYNPUNKTER

Mikroplaster i våra hav och vattendrag är inte den enda miljöfrågan och det är inte rimligt att kräva av konsumenter att de ska skaffa sig information och kunskap inom alla områden.

Huvudansvaret för att minska mikroplaster i vår miljö bör därför ligga på producenter och samhälle som genom lagar och styrmedel ska underlätta för konsumenter att handla rätt.

Anna-Lisa Persson

Sveriges Konsumenter